

15.79x20.41	1	עמוד 59	תוספת - המודיע	31/05/2024	90413311-2
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינון - 80790					

בספרו 'מדינת היהודים' כתב בנימין זאב הרצל, כי המדינה שבחזונו זקוקה לחוקה טובה היא "זו שאינה ניתנת לפירושים רבים". הרצל התייחס גם לשלטון הדת וקבע, כי "כל נדנד מחשבה של כוהנינו לייסד שלטון דת נפרד בראשותו". הרצל ביקש להפריד את הדת והצבא מהמדינה. הוא טען כי לצבא ולאנשי הדת ניתן כבוד גדול, כיאה לתפקידם הנכבד, אולם "לא להם לחוות דעה בענייני המדינה, כי התערבותם תהיה לנו למכשול מבית ומבחוץ".

ונחזור לרגע לח"כ שבחיינו הצהיר שאינו רוצה שום שייכות לח"ק, נזכר בשנת תשנ"ו להתייחס ולציין מאה שנים להופעת ספרו של ד"ר תיאודור הרצל "מדינת היהודים", והביא במאמרו ב"מעריב" 9 ציטטות מגדולי ישראל על הציונות. ליד כל ציטטה רשם את שמו ותוארו המלא וכן ספר שחיבר ומבלי שהוסיף כל רמזיה משלו בלשונו, ואחד האיזכורים בספרו של הרצל הוא, שיש לסגור את הרבנים בבתי הכנסיות מבלי שיוכלו להביע דעה או עצה, איך לנהל מדינה וכו'.

נשיא המדינה הראשון, חיים וייצמן, קבע בספרו 'מסה ומעש', כי "הדת תצומצם בבתי כנסיות" וכי היא אמנם תתפוס מקום מיוחד בבתי הספר, "אבל לא תפקח על משרדי הממשלה של המדינה".

מנהיגי הציונות, בהם דוד בן גוריון, שהיו למייסדי המדינה ורובם באו ממדינות אירופאיות לא דמוקרטיות, או דמוקרטיות למחצה, הכירו את כתבי הרצל ואימצו את ההמלצות והרעיונות שהציג בספרו. הרצל דיבר על מדינה חילונית, משוחררת, מודרנית, דמוקרטית ושוויונית-ית, וכל הפרמטרים הללו נמצאים גם במגילת העצמאות של מדינת ישראל. ובכל זאת עם הקמת המדינה, תחת לחץ המלחמה, המצב הכלכלי הרעוע, ההכרח לטפל בצורכי העלייה הגדולה וביישוב אזור הספר של מדינת ישראל, ושאר הבעיות – התקבלו החלטות שונות, משהו השתבש, ומדינת ישראל סובלת מהמסרים הללו היום יותר מתמיד, ויעידו על כך מערכות הבחירות לכנסת.

בן גוריון, שקרא את כתבי הרצל והושפע מהם, גם הכיר בחשיבותה של חוקה עבור מדינת ישראל. הכנסת הראשונה דנה בשאלת החוקה בישיבות רבות בין חודש שבט תש"ט לסיון תש"י, אלא שמחלוקות דתיות, רעיוניות ומפלגתיות הביאו את הדיונים למבוי סתום ויצרו את "פשרת הררי" המפורסמת, על שם ח"כ יזהר הררי שהציע אותה – ההחלטה שלא להחליט בשאלת החוקה. לאורך השנים הועלו הצעות רבות לחקיקת חוקה וגם שינוי שיטת הממשלה, אולם השינוי לא קרה. ומעשה שהיה. ביום תענית י"ז בתמוז תש"ו צעד יו"ר הסוכנות היהודית דוד בן גוריון עם הפילוסוף אלברט איינשטיין במדרגות היורדות משיבת פורת יוסף בעיר העתיקה לכיון הכותל המערבי, וברקע שמעו קולות תפילה, ובהתקרבם הבחינו בדמויות של יהודים ירושלמיים, הבהיר בן גוריון לאורחיו: אלו דמויות זמניות ובקרוב לא יהיו עוד כאלו. איינשטיין היה חר יותר והגיב: "גדמה לך".

3. הח"כים הנועזים

בכל כנסת כבר מההתחלה היו ח"כים נועזים ודרשו לא רק להפריד את הדת מהמדינה אלא להוציא את הדת אל מחוץ לשיח הציבורי

היה ח"כ שבחיינו לא חשב על העולם הבא רק על העולם הזה וכך היתה שם סיעתו, וכשהלך לעולמו דאג לפני כן שלא יערכו לו הלוויה ולא קבורה ואינו מעוניין בשום שייכות שיש ליהודי בארצו. את גופתו שרפו לפי התכנית שהכין, ואת אפרו פזרו בים התיכון. עוד ח"כ ממר"צ כשהוא רק במחצית חייו, כבר הודיע לתקשורת כי "איני מעוניין שבני משפחתי יהיו נוכחים במסיבות כאלו, לכן לא הלוויה ולא קבורה – רק שריפה ופיזור האפר לכל הרוחות".